

СХВАЛЕНО

протокол засідання педагогічної
радою комунального закладу
«Харківський ліцей №15
Харківської міської ради»
від 31.08.2013 № 2

СТВЕРДЖУЮ
Директор комунального закладу
«Харківський ліцей №15
Харківської міської ради»
Одінаццаць
31.08.2013 № 2

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВНУТРИШНЮ СИСТЕМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ
ОСВІТИ КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ХАРКАВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ №15 ХАРКІВСЬКОЇ ІСЬКОЇ РАДИ**

ЗМІСТ ПОЛОЖЕННЯ

1. Загальні положення.....	3
2. Стратегія та процедури забезпечення якості освіти	4
3. Внутрішній моніторинг	6
4. Академічна добросердість.....	7
5. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти.....	8
6. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників закладу освіти	11
7. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти.....	12
8. Забезпечення публічності інформації про заклад освіти	13
9. Інклюзивне освітнє середовище, універсальний дизайн та розумне пристосування.....	14
10. Інформаційна система для ефективного управління закладом освіти	15
11. Заключні положення	15
Додаток 1	16
Додаток 2	19

1. Загальні положення

- 1.1. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти (далі Положення) комунального закладу «Харківський ліцей №15 Харківської міської ради» (далі Заклад освіти) розроблено відповідно до статті 41 Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (зі змінами).
- 1.2. Метою функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу освіти є:
 - гарантування якості освіти;
 - формування довіри суспільства до закладу освіти;
 - постійне та послідовне підвищення якості освіти;
 - допомога суб'єктам освітньої діяльності у підвищенні якості освіти.
- 1.3. Внутрішня система забезпечення якості освіти закладу освіти включає:
 - стратегію (політику) та процедури забезпечення якості освіти;
 - систему та механізми забезпечення академічної добродетелі;
 - оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
 - оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
 - оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
 - забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти;
 - забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
 - створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
 - інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними документами закладу освіти.
- 1.4. Оцінювання освітніх і управлінських процесів в Закладі освіти здійснюється за такими напрямами:
 - ❖ **освітнє середовище закладу освіти:**
 - забезпечення комфортних і безпечних умов навчання та праці;
 - створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації;
 - формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору;
 - ❖ **система оцінювання здобувачів освіти:**
 - наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень;
 - застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти;

- спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання;
- ❖ **педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти:**
 - ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти;
 - постійне підвищення рівня професійної компетентності та майстерності педагогічних працівників;
 - налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками чи іншими законними представниками (далі - батьки), працівниками закладу освіти;
 - організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної добroчесності;
- ❖ **управлінські процеси закладу освіти:**
 - наявність стратегії та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань;
 - формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм;
 - ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників;
 - організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою;
 - формування та забезпечення реалізації політики академічної добroчесності.

- 1.5. Оцінювання освітніх і управлінських процесів Закладу освіти здійснюється відповідно до критеріїв, наведених у Додатку 1 до цього Положення.
- 1.6. Це Положення та зміни до нього погоджуються педагогічною радою, затверджуються директором та вводиться в дію наказом.
- 1.7. Дія цього Положення поширюється та є обов'язковою до виконання для всіх учасників освітнього процесу в Закладі освіти.
- 1.8. Положення публікується на офіційному веб-сайті закладу.

2. Стратегія та процедури забезпечення якості освіти

- 2.1. Стратегія та процедура забезпечення якості освіти базується на наступних принципах:
 - принцип відповідності Державним стандартам загальної середньої освіти;
 - принцип процесного підходу, що розглядає діяльність закладу як сукупність освітніх процесів, які спрямовані на реалізацію визначених

закладом стратегічних цілей, при цьому управління якістю освітніх послуг реалізується через функції планування, організації, мотивації та контролю;

- принцип цілісності, який полягає в єдності усіх видів освітніх впливів на учня, їх підпорядкованості головній меті освітньої діяльності, яка передбачає всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованої взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності;
- принцип безперервності, що свідчить про необхідність постійної реалізації суб'єктами освітньої діяльності на різних етапах процесу підготовки випускника закладу;
- принцип розвитку, що виходить з необхідності вдосконалення якості освітнього процесу відповідно до зміни внутрішнього та зовнішнього середовища, аналізу даних та інформації про результативність освітньої діяльності;
- принцип партнерства, що враховує взаємозалежність та взаємну зацікавленість суб'єктів освітнього процесу, відповідно до їх поточних та майбутніх потреб у досягненні високої якості освітнього процесу;
- принцип відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості та прозорості процедур системи забезпечення якості освітньої діяльності.

2.2. Забезпечення якості освіти є багатоплановим і передбачає:

- створення освітнього середовища закладу освіти;
- наявність необхідних ресурсів (кадрових, фінансових, матеріальних, інформаційних, навчально-методичних, тощо);
- організацію освітнього процесу, який найбільш адекватно відповідає сучасним тенденціям розвитку національної освіти;
- контроль за освітнім процесом;
- функціонування системи формування компетентностей учнів;
- підвищення кваліфікації педагогічних працівників, посилення кадрового потенціалу закладу.

2.3. Система внутрішнього забезпечення якості освіти включає в себе здійснення таких процедур і заходів:

- планування освітньої діяльності;
- затвердження, моніторинг та оновлення освітніх програм;
- самооцінку ефективності діяльності із забезпечення якості освіти;
- моніторинг якості освіти;
- посилення кадрового потенціалу закладу освіти;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів освіти;
- забезпечення публічності інформації про діяльність закладу освіти;

➤ створення ефективної системи забезпечення академічної доброчесності.

4. Процедура забезпечення якості освіти повинна бути об'єктивною, відкритою, інформаційною, прозорою.

3. Внутрішній моніторинг

- 3.1. Моніторинг якості освіти - це система послідовних і систематичних заходів, що здійснюються з метою виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти в країні, на окремих територіях, у закладах освіти (інших суб'єктах освітньої діяльності), встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям, а також оцінювання ступеня, напряму і причин відхилень від цілей.
- 3.2. Внутрішній моніторинг якості освіти проводиться закладом освіти, за розробленою системою показників, що дозволяє судити про те, наскільки ефективно реалізується освітня програма, тобто наскільки реальний "продукт" діяльності ЗЗСО відповідає ідеальній "моделі" випускника.
- 3.3. При цьому об'єктами, механізмами та термінами контролю є:
- моніторинг формування комфортного, безпечного, мотивуючого до навчання освітнього середовища закладу освіти, у тому числі інклюзивного – 1 раз на рік;
 - моніторинг виконання річного плану роботи закладу освіти – 1 раз на рік;
 - моніторинг виконання освітньої програми (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета – 1 раз на 5 років, циклу предметів – за потребою, освітньої галузі – за потребою, різні види оцінювання, що відповідають «Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», які є обов'язковою складовою навчальної програми з предмета - на кожному уроці), тематичне – в кінціожної теми, семестрове – в кінці кожного семестру, річне – в кінці року, державна підсумкова атестація – в кінці навчального року, зовнішнє незалежне оцінювання – в кінці навчального року, результати участі у предметних та творчих конкурсах різного рівня – протягом навчального року, участь у спортивних змаганнях – протягом навчального року, інтелектуальних випробуваннях – протягом навчального року);
 - моніторинг ефективності планування педагогічними працівниками своєї діяльності – 2 рази на рік;
 - якість проведення навчальних занять та позаурочних заходів (вивчення системи роботи педагогічних працівників – 1 раз на 5 років, тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль – за потребою);
 - кадрове забезпечення освітньої діяльності (підвищення кваліфікації педагогічних працівників (форма проходження на вибір учителя) – не

менше 150 годин протягом 5 років, атестація – 1 раз на 5 років, добровільна сертифікація – 1 раз на 3 роки, участь у різних методичних заходах, конференціях, вебінарах, семінарах, конкурсах, ковчингах, тренінгах, онлайн-курсах, дистанційне навчання – протягом року);

➤ навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (наявність документів, визначених нормативно-правовими актами з питань освіти, необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін для самостійної роботи та дистанційного навчання – 1 раз на рік);

➤ матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (забезпечення мережею Інтернет, шкільні кабінети, класні кімнати, спортзал, бібліотека, єдальня – 1 рази на рік);

➤ моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти (соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників – 1 раз на рік);

➤ продовження навчання (аналіз вступу у ЗВО України та за її межами - 1 раз на рік);

3.4. Завданнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти в Закладі освіти є:

➤ оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в Закладі освіти;

➤ постійний моніторинг змісту освіти;

➤ спостереження за реалізацією освітнього процесу;

➤ моніторинг технологій навчання;

➤ моніторинг ресурсного потенціалу Закладу освіти;

➤ моніторинг управління ресурсами та процесами;

➤ спостереження за станом соціально-психологічного середовища Закладу освіти;

➤ контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів;

➤ розроблення рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості освіти, участь у стратегічному плануванні.

4. Академічна добросесність

4.1. Академічна добросесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

4.2. Систему та механізми забезпечення академічної добросесністі викладено в окремому Положенні про академічну добросесність учасників освітнього процесу Закладу освіти.

5. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти

- 5.1. Результати освітньої діяльності учнів на всіх етапах освітнього процесу не можуть обмежуватися знаннями, уміннями, навичками. Метою навчання мають бути сформовані компетентності, як загальна здатність, що базується на знаннях, досвіді та цінностях особистості.
- 5.2. Оцінювання ґрунтуються на позитивному принципі, що передусім передбачає врахування рівня досягнень учня.
- 5.3. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.
- 5.4. Критерії оцінювання та очікувані результати освітньої діяльності учнів є обов'язковою складовою навчальної програми предмета. На початку вивчення теми вчитель повинен ознайомити учнів з системою та критеріями її оцінювання.
- 5.5. Видами оцінювання навчальних досягнень учнів є поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та державна підсумкова атестація:

Поточне оцінювання - це процес встановлення рівня навчальних досягнень учня (учениці) в оволодінні змістом предмета, уміннями та навичками відповідно до вимог навчальних програм. Об'єктом поточного оцінювання рівня навчальних досягнень учнів є знання, вміння та навички, самостійність оцінних суджень, досвід творчої діяльності та емоційно-ціннісного ставлення до навколоїшньої дійсності. Поточне оцінювання здійснюється у процесі вивчення теми. Його основними завдання є: встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок. Формами поточного оцінювання є індивідуальне, групове та фронтальне опитування; робота з діаграмами, графіками, схемами; робота з контурними картами; виконання учнями різних видів письмових робіт; взаємоконтроль учнів у парах і групах; самоконтроль тощо. В умовах зовнішнього незалежного оцінювання особливого значення набуває тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів. Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основною для коригування роботи вчителя на уроці.

Тематичному оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення теми (розділу). Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів забезпечує: усунення безсистемності в оцінюванні; підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь; індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання; систематизацію й узагальнення навчального матеріалу; концентрацію уваги учнів до найсуттєвішого в системі знань з кожного предмета. Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, самостійних, творчих, контрольних робіт) та

навчальної активності школярів. Перед початком вивчення чергової теми всі учні мають бути ознайомлені з тривалістю вивчення теми (кількість занять); кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення; умовами оцінювання.

Оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання, а за рік - на основі семестрових оцінок. Учень (учениця) має право на підвищення семестрової оцінки. При цьому потрібно мати на увазі, що підвищення результатів семестрового оцінювання шляхом переатестації не дає підстав для нагородження випускників золотою або срібною медалями.

Більш гнучкої, різнопланової системи оцінювання потребує профільна старша школа, яка на основі диференційованого навчання повинна враховувати не лише навчальні досягнення, але і творчі, проектно-дослідницькі, особистісні, соціально значущі результати, уміння вирішувати проблеми, що виникають у різних життєвих ситуаціях.

Відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом МОН України № 1369 від 07.12.2018 року, зі змінами, внесеними згідно з наказом МОН України № 221 від 18.02.2019) атестацію проходять особи, які завершують здобуття початкової (у 4 класі), базової середньої (у 9 класі) та повної загальної середньої освіти (в 11 класі). Атестація може проводитися в закладі освіти або у формі зовнішнього незалежного оцінювання. Перелік навчальних предметів, з яких проводиться атестація, а також форма проведення атестації з них щороку встановлюються Міністерством освіти і науки України. Атестація в закладі освіти проводиться в письмовій формі. Сроки атестації в закладі освіти щороку затверджує керівник закладу освіти в межах навчального року.

- 5.6. Результати оцінювання здобувачів освіти обговорюються на засіданні педагогічної ради закладу.
- 5.7. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється відповідно до:

➤ постанов Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти», від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти»;

➤ наказів МОН України від 13.04.2011 № 329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти», від 21.08.2013 року № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти», від 19.08.2016 року № 1009 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 № 1222», від 20 серпня 2018 року № 924 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання

навчальних досягнень учнів першого класу у Новій українській школі», від 27.08.2019 року № 1154 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів другого класу», листа МОН від 14.08.2019р. «Щодо методичних рекомендацій для 3 класів експериментальних ЗЗСО»;

➤ рішення педагогічної ради закладу освіти.

5.8. Оцінювання навчальних досягнень учнів 1-4 класів НУШ здійснюється відповідно до методичних рекомендацій, затверджених наказом МОН України від 20 серпня 2018 року № 924 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів першого класу у Новій українській школі», від 27.08.2019 року № 1154 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів другого класу», листа МОН від 14.08.2019р. «Щодо методичних рекомендацій для 3 класів експериментальних ЗЗСО»:

➤ контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів;

➤ упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції;

➤ навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають верbalному, формувальному оцінюванню, у 3-4 – формувальному та рівневому оцінюванню;

➤ формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях;

➤ підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою;

- здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти;
 - з метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.
- 5.9. Для недопущення перевантаження учнів 1-11 класів необхідно враховувати їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо), при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.
- 5.10. Оцінювання навчальних досягнень учнів 5-11 класів з факультативів, індивідуальних занять та консультацій не здійснювати, відповідні бали до класного журналу не записувати.

6. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників закладу освіти

- 6.1. Атестація педагогічних працівників – це система заходів, спрямованих на всеобічне та комплексне оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників. Визначення рівня результативності діяльності педагога, оцінювання за якими може стати підставою для визначення його кваліфікаційного рівня наведено в таблиці «Критерії оцінювання роботи вчителя» Додатку 2 до цього Положення.
- 6.2. Порядок атестації керівних працівників, педагогічних працівників закладу освіти визначає Типове положення про атестацію педагогічних працівників, затверджене наказом МОН України від 09.09.2022 № 805 зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 21.12.2022 за №1649/38985.
- 6.3. Типове положення містить умови та порядок присвоєння кваліфікаційних категорій та педагогічних звань.
- 6.4. Атестація педагогічних працівників може бути черговою або позачерговою. Педагогічний працівник проходить чергову атестацію не менше одного разу на п'ять років, крім випадків, передбачених законодавством.
- 6.5. За результатами атестації визначається відповідність педагогічного працівника зайданій посаді, присвоюються кваліфікаційні категорії, педагогічні звання. Перелік категорій і педагогічних звань педагогічних працівників визначається Кабінетом Міністрів України.

- 6.6. Рішення атестаційної комісії може бути підставою для звільнення педагогічного працівника з роботи у порядку, встановленому законодавством.
- 6.7. Сертифікація педагогічних працівників - це зовнішнє оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника (у тому числі з педагогіки та психології, практичних вмінь застосування сучасних методів і технологій навчання), що здійснюється шляхом незалежного тестування, самооцінювання та вивчення практичного досвіду роботи. Сертифікація педагогічного працівника відбувається на добровільних засадах виключно за його ініціативою.
- 6.8. Права та обов'язки педагогічних працівників закладу освіти зазначені в законах України «Про освіту» та «Про загальну середню освіту».

7. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти

- 7.1. Управлінська діяльність керівних працівників закладу освіти на сучасному етапі передбачає вирішення низки концептуальних положень, а саме:
 - створення умов для переходу від адміністративного стилю управління до громадсько-державного;
 - раціональний розподіл роботи між працівниками закладу з урахуванням їх кваліфікації, досвіду та ділових якостей;
 - забезпечення оптимальної організації освітнього процесу, який би забезпечував належний рівень освіченості і вихованості випускників та підготовку їх до життя в сучасних умовах;
 - визначення найбільш ефективних для керівництва шляхів і форм реалізації стратегічних завдань, які б повною мірою відповідали особливостям роботи закладу та діловим якостям адміністрації, раціональне витрачення часу всіма працівниками закладу;
 - правильне і найбільш ефективне використання навчально-матеріальної бази та створення сприятливих умов для її поповнення в сучасних умовах;
 - забезпечення високого рівня працездатності всіх учасників освітнього процесу;
 - створення здоровової творчої атмосфери в педагогічному колективі.
- 7.2. Сучасні положення освітнього менеджменту вимагають від керівника закладу освіти фахових компетенцій:
 - прогнозувати позитивне майбутнє і формувати дух позитивних змін;
 - забезпечувати відкрите керівництво;
 - вивчати інтереси і потреби місцевої громади й суспільства в цілому, щоб визначати нові цілі і завдання;
 - організовувати роботу колективу на досягнення поставлених цілей;
 - працювати над залученням додаткових ресурсів для якісного досягнення цілей;

- постійно вчитися і стимулювати до цього членів педагогічного колективу.

7.3. Вимоги до ділових та особистісних якостей керівників закладу освіти:

- цілеспрямованість та саморозвиток;
- компетентність;
- динамічність та самокритичність;
- управлінська етика;
- прогностичність та аналітичність;
- креативність, здатність до інноваційного пошуку.
- здатність приймати своєчасне рішення та брати на себе відповідальність за результат діяльності.

7.4. Ефективність управлінської діяльності керівника закладу включає стан реалізації його управлінських функцій, основних аспектів та видів діяльності, ступінь їх впливу на результативність освітнього процесу, а саме:

- саморозвиток та самовдосконалення керівника у сфері управлінської діяльності;
- стратегічне планування базується на положеннях концепції розвитку закладу, висновках аналізу та самоаналізу результатів діяльності;
- річне планування формується на стратегічних засадах розвитку закладу;
- здійснення аналізу і оцінки ефективності реалізації планів, проектів;
- забезпечення професійного розвитку вчителів, методичного супроводу молодих спеціалістів;
- поширення позитивної інформації про заклад;
- створення повноцінних умов функціонування закладу (безпечні та гігієнічні);
- застосування ІКТ-технологій у освітньому процесі;
- забезпечення якості освіти через взаємодію всіх учасників освітнього процесу.

8. Забезпечення публічності інформації про заклад освіти

8.1. Публічність інформації про діяльність закладу освіти забезпечується згідно зі статтею 30 Закону України «Про освіту».

8.2. У закладі освіти функціонує офіційний веб-сайт <http://school15.edu.kh.ua/>.

8.3. На офіційному сайті забезпечено доступ до такої інформації:

- статут закладу освіти;
- ліцензії на провадження освітньої діяльності;
- інформація про форми здобуття освіти, що забезпечуються закладом освіти;
- правила прийому до закладу освіти;
- структура та органи управління закладу освіти;
- кадровий склад закладу освіти;

- освітня програма, що реалізуються в закладі освіти, та перелік освітніх компонентів, що передбачені освітньою програмою;
 - територія обслуговування, закріплена за закладом освіти його засновником;
 - інформація про спроможність закладу освіти, кількість учнів у кожному класі;
 - мова (мови) освітнього процесу;
 - матеріально-технічне забезпечення закладу освіти ;
 - результати моніторингу якості освіти;
 - річний звіт про діяльність закладу освіти;
 - правила поведінки здобувача освіти в закладі освіти;
 - план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти;
 - порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти;
 - порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування);
 - інша інформація, що оприлюднюється за рішенням закладу освіти або на вимогу законодавства.
- 8.4. Крім зазначеного, на сайті розміщується фінансовий звіт про надходження та використання всіх отриманих коштів, інформація про перелік товарів, робіт і послуг, отриманих як благодійна допомога, із зазначенням їх вартості, а також про кошти, отримані з інших джерел, не заборонених законодавством.
- 8.5. З метою використання інформаційно-комунікаційних технологій для ефективного управління освітнім процесом в закладі освіти створено інформаційно-освітнє середовище на порталі інформаційної системи управління освітою (ІСУО).

9. Інклузивне освітнє середовище, універсальний дизайн та розумне пристосування

- 9.1. Заклад освіти забезпечує здобувача освіти з особливими освітніми потребами інклузивним освітнім середовищем: необхідними ресурсами освітнього процесу, що мають відповідати ліцензійним та акредитаційним вимогам; умовами доступності закладу освіти для навчання осіб з особливими освітніми потребами.
- 9.2. Право на доступну освіту зазначеної категорії дітей реалізується за бажанням батьків шляхом організації індивідуальної форми навчання.
- 9.3. Заклад освіти за потреби утворює інклузивні та/або спеціальні групи і класи для навчання осіб з особливими освітніми потребами відповідно до індивідуальної програми розвитку та з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей (стаття 20 Закону України «Про освіту»).

- 9.4. Практичне впровадження інклюзивного середовища базується на принципах універсального дизайну та розумного пристосування.

10. Інформаційна система для ефективного управління закладом освіти

- 10.1. Однією з умов розвитку освіти є запровадження інформаційно-комунікаційних технологій в управлінську та освітню діяльність закладу освіти.

Така діяльність проводиться у двох напрямках: впровадження інформаційних технологій в управлінську діяльність освітнього закладу; комп'ютеризація освітнього процесу.

Перший із зазначених напрямів полягає у створенні оптимальних умов роботи учасників освітнього процесу, застосування ними програмного забезпечення, що допомагає систематизувати роботу суб'єктів управління закладом на усіх рівнях.

Другий напрям - це впровадження у освітній процес електронних засобів навчання, розробка і застосування електронного супроводу занять, самостійної і виховної роботи та тестових програмних засобів.

- 10.2. Інновації в управлінні освітнім закладом на базі інформаційних технологій є ключовим механізмом, який дозволить створити переваги в конкурентному середовищі.

В цьому напрямку основними заходами в розвитку інформатизації є створення її належної та ефективної інфраструктури, впровадження уніфікованих засобів доступу до корпоративних даних, поліпшення керування всіх комплексів інформаційних ресурсів, а також забезпечення відповідності інфраструктури стратегічним цілям закладу.

- 10.3. Інформаційна система управління - це програмно-апаратний комплекс, що забезпечує ряд основних функцій роботи з документами в електронному вигляді.

- 10.4. До основних функцій відносять реєстрацію документів, розробку та збереження документів в електронному вигляді, направлення документів на розгляд та виконання, контроль проходження та виконання документів, пошук документів по різним параметрам, введення, підтримку та зберігання будь-яких типів документів, захист від несанкціонованого доступу та управління прав доступу до документів.

11. Заключні положення

- 11.1. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким педагогічним працівником за поданням до педагогічної ради.
- 11.2. Прийняття принципів і норм Положення засвідчується підписами членів педагогічного колективу.

Додаток 1
 до Положення про
 внутрішню систему забезпечення якості освіти
 ХЛ №15 (Розділ І, пункт 5)

Критерії оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти

Критерії оцінювання	Вимога організації освітніх і управлінських процесів закладу освіти	Критерії оцінювання
1. Освітнє середовище закладу освіти	1.1. Забезпечення комфорних і безпечних умов навчання та праці	1.1.1. Приміщення і територія закладу освіти є безпечними та комфорними для навчання та праці
		1.1.2. Заклад освіти забезпечений навчальними та іншими приміщеннями з відповідним обладнанням, що необхідні для реалізації освітньої програми
		1.1.3. Здобувачі освіти та працівники закладу освіти обізнані з вимогами охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій і дотримуються їх
		1.1.4. Працівники обізнані з правилами поведінки в разі нещасного випадку зі здобувачами освіти та працівниками закладу освіти чи раптового погіршення їх стану здоров'я і вживають необхідних заходів у таких ситуаціях
		1.1.5. У закладі освіти створюються умови для харчування здобувачів освіти і працівників
		1.1.6. У закладі освіти створюються умови для безпечної використання мережі Інтернет, в учасників освітнього процесу формуються навички безпечної поведінки в Інтернеті
		1.1.7. У закладі освіти застосовуються підходи для адаптації та інтеграції здобувачів освіти до освітнього процесу, професійної адаптації працівників
	1.2. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації	1.2.1. Заклад освіти планує та реалізує діяльність щодо запобігання будь-яким проявам дискримінації, булінгу в закладі
		1.2.2. Правила поведінки учасників освітнього процесу в закладі освіти забезпечують дотримання етичних норм, повагу до гідності, прав і свобод людини
		1.2.3. Керівник та заступники керівника (далі - керівництво) закладу освіти, педагогічні працівники протидіють булінгу, іншому насильству, дотримуються порядку реагування на їх прояві
1.3. Формування інклузивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору	1.3.1. Приміщення та територія закладу освіти облаштовуються з урахуванням принципів універсального дизайну та/або розумного пристосування	
	1.3.2. У закладі освіти застосовуються методики та технології роботи з дітьми з особливими освітніми потребами	
	1.3.3. Заклад освіти взаємодіє з батьками дітей з особливими освітніми потребами, фахівцями інклузивно-ресурсного центру, залучає їх до необхідної підтримки дітей під час здобуття освіти	
	1.3.4. Освітнє середовище мотивує здобувачів освіти до оволодіння ключовими компетентностями та наскрізними уміннями, ведення здорового способу життя	
	1.3.5. У закладі освіти створено простір інформаційної взаємодії та соціально-культурної комунікації учасників освітнього процесу (бібліотека, інформаційно-ресурсний центр тощо)	

2. Система оцінювання здобувачів освіти	2.1. Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень	2.1.1. Здобувачі освіти отримують від педагогічних працівників інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень 2.1.2. Система оцінювання в закладі освіти сприяє реалізації компетентнісного підходу до навчання 2.1.3. Здобувачі освіти вважають оцінювання результатів навчання справедливим і об'єктивним
	2.2. Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти	2.2.1. У закладі освіти здійснюється аналіз результатів навчання здобувачів освіти 2.2.2. У закладі освіти впроваджується система формувального оцінювання
	2.3. Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання	2.3.2. Заклад освіти сприяє формуванню у здобувачів освіти відповідального ставлення до результатів навчання 2.3.3. Заклад освіти забезпечує самооцінювання та взаємооцінювання здобувачів освіти
3. Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти	3.1. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти	3.1.1. Педагогічні працівники планують свою діяльність, аналізують її результативність 3.1.2. Педагогічні працівники застосовують освітні технології, спрямовані на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти 3.1.3. Педагогічні працівники беруть участь у формуванні та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій для здобувачів освіти (за потреби) 3.1.4. Педагогічні працівники створюють та/або використовують освітні ресурси (електронні презентації, відеоматеріали, методичні розробки, веб-сайти, блоги тощо) 3.1.5. Педагогічні працівники сприяють формуванню суспільних цінностей у здобувачів освіти у процесі їх навчання, виховання та розвитку 3.1.6. Педагогічні працівники використовують інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі
	3.2. Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників	3.2.1. Педагогічні працівники сприяють формуванню, забезпечують власний професійний розвиток і підвищення кваліфікації, у тому числі щодо методик роботи з дітьми з особливими освітніми потребами 3.2.2. Педагогічні працівники здійснюють інноваційну освітню діяльність, беруть участь у освітніх проектах, залучаються до роботи як освітні експерти
	3.3. Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками, працівниками закладу освіти	3.3.1. Педагогічні працівники діють на засадах педагогіки партнерства 3.3.2. Педагогічні працівники співпрацюють з батьками здобувачів освіти з питань організації освітнього процесу, забезпечують постійний зворотний зв'язок 3.3.3. У закладі освіти існує практика педагогічного наставництва, взаємонавчання та інших форм професійної співпраці

	3.4. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної добросесності	3.4.1. Педагогічні працівники під час провадження педагогічної та наукової (творчої) діяльності дотримуються академічної добросесності 3.4.2. Педагогічні працівники сприяють дотриманню академічної добросесності здобувачами освіти
4.Управлінські процеси закладу освіти	4.1. Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань	4.1.1. У закладі освіти затверджено стратегію його розвитку, спрямовану на підвищення якості освітньої діяльності 4.1.2. У закладі освіти річне планування та відстеження його результативності здійснюються відповідно до стратегії його розвитку та з урахуванням освітньої програми 4.1.3. У закладі освіти здійснюється самооцінювання якості освітньої діяльності на основі стратегії (політики) і процедур забезпечення якості освіти 4.1.4. Керівництво закладу освіти планує та здійснює заходи щодо утримання у належному стані будівель, приміщень, обладнання
	4.2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм	4.2.1. Керівництво закладу освіти сприяє створенню психологічно комфорного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію здобувачів світи, їх батьків, педагогічних та інших працівників закладу освіти та взаємну довіру 4.2.2. Заклад освіти оприлюднює інформацію про свою діяльність на відкритих загальнодоступних ресурсах
	4.3. Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників	4.3.1. Керівник закладу освіти формує штат закладу, залучаючи кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітньої програми 4.3.2. Керівництво закладу освіти за допомогою системи матеріального та морального заохочення мотивує педагогічних працівників до підвищення якості освітньої діяльності, саморозвитку, здійснення інноваційної освітньої діяльності 4.3.3. Керівництво закладу освіти сприяє підвищенню кваліфікації педагогічних працівників
	4.4. Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою	4.4.1. У закладі освіти створюються умови для реалізації прав і обов'язків учасників освітнього процесу 4.4.2. Управлінські рішення приймаються з урахуванням пропозицій учасників освітнього процесу 4.4.3. Керівництво закладу освіти створює умови для розвитку громадського самоврядування 4.4.4. Керівництво закладу освіти сприяє виявленню громадської активності та ініціативи учасників освітнього процесу, їх участі в житті місцевої громади 4.4.5. Режим роботи закладу освіти та розклад занять враховують вікові особливості здобувачів освіти, відповідають їх освітнім потребам 4.4.6. У закладі освіти створюються умови для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти
	4.5. Формування та забезпечення реалізації політики академічної добросесності	4.5.1. Заклад освіти впроваджує політику академічної добросесності 4.5.2. Керівництво закладу освіти сприяє формуванню у учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції

Додаток 2
 до Положення про внутрішню
 систему забезпечення якості освіти
 ХЛ №15 (Розділ IV, пункт 1)

Критерії оцінювання роботи вчителя

I. Професійний рівень діяльності вчителя			
Кваліфікаційні категорії			
Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
1. Знання теоретичних і практичних основ предмета	Відповідає загальним вимогам, що висуваються до вчителя. Має глибокі знання зі свого предмета	Відповідає вимогам, що висуваються до вчителя першої кваліфікаційної категорії. Має глибокі та різnobічні знання зі свого предмета й суміжних дисциплін	Відповідає вимогам, що висуваються до вчителя вищої кваліфікаційної категорії. Має глибокі знання зі свого предмета і суміжних дисциплін, які значно перевищують обсяг програми
2. Знання сучасних досягнень у методиці:	Слідкує за спеціальною і методичною літературою; працює за готовими методиками й програмами навчання; використовує прогресивні ідеї минулого і сучасності; уміє самостійно розробляти методику викладання	Володіє методиками аналізу навчально-методичної роботи з предмета; варіює готові, розроблені іншими методики й програми; використовує програми й методики, спрямовані на розвиток особистості, інтелекту вносить у них (у разі потреби) корективи	Володіє методами науково-дослідницької, експериментальної роботи, використовує в роботі власні оригінальні програми й методики
3. Уміння аналізувати свою діяльність	Бачить свої недоліки, прогалини і прорахунки в роботі, але при цьому не завжди здатний встановити причини їхньої появи. Здатний домагатися змін на краще на основі самоаналізу, однак	Виправляє допущені помилки і посилює позитивні моменти у своїй роботі, знаходить ефективні рішення. Усвідомлює необхідність систематичної роботи над собою і активно включається в ті види	Прагне і вміє бачити свою діяльність збоку, об'єктивно й неупереджено оцінює та аналізує її, виділяючи сильні і слабкі сторони. Свідомо намічає програму самовдосконалення, її

	покращення мають нерегулярний характер і поширюються лише на окремі ділянки роботи	діяльності, які сприяють формуванню потрібних якостей	мету, завдання, шляхи реалізації
4.Знання нових педагогічних концепцій	Знає сучасні технології навчання й виховання; володіє набором варіативних методик і педагогічних технологій; здійснює їх вибір і застосовує відповідно до інших умов	Уміє демонструвати на практиці високий рівень володіння методиками; володіє однією із сучасних технологій розвиваючого навчання; творчо користується технологіями й програмами	Розробляє нові педагогічні технології навчання й виховання, веде роботу з їх апробації, бере участь у дослідницькій, експериментальній діяльності
5.Знання теорії педагогіки й вікової психології учня	Орієнтується в сучасних психолого-педагогічних концепціях навчання, але рідко застосовує їх у своїй практичній діяльності. Здатний приймати рішення в типових ситуаціях	Вільно орієнтується в сучасних психолого-педагогічних концепціях навчання й виховання, використовує їх як основу у своїй практичній діяльності. Здатний швидко -й підвідомо обрати оптимальне рішення	Користується різними формами психолого-педагогічної діагностики й науково-обґрунтованого прогнозування. Здатний передбачити розвиток подій і прийняти рішення в нестандартних ситуаціях

ІІ. Результативність професійної діяльності вчителя

Критерій	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
I.Володіння способами індивідуалізації навчання	Враховує у стосунках з учнями індивідуальні особливості їхнього розвитку: здійснює диференційований підхід з урахуванням темпів розвитку, нахилів та інтересів, стану здоров'я. Знає методи діагностики рівня інтелектуального й особистісного розвитку дітей	Уміло користується елементами, засобами діагностики і корекції індивідуальних особливостей учнів під час реалізації диференційованого підходу. Створює умови для розвитку талантів, розумових і фізичних здібностей	Сприяє пошуку, відбору і творчому розвитку обдарованих дітей. Уміє тримати в полі зору «сильних», «слабких» і «середніх» за рівнем знань учнів; працює за індивідуальними планами з обдарованими і слабкими дітьми
2.Уміння активізувати пізнавальну діяльність учнів	Створює умови, що формують мотив діяльності. Уміє захопити учнів своїм предметом, керувати	Забезпечує успішне формування системи знань на основі самоуправління процесом учіння. Уміє цікаво	Забезпечує залучення кожного школяра до процесу активного учіння. Стимулює внутрішню

	колективною роботою, варіювати різноманітні методи й форми роботи. Стійкий інтерес до навчального предмета і висока пізнавальна активність учнів поєднується з не дуже ґрутовними знаннями, з недостатньо сформованими навичками учіння	подати навчальний матеріал, активізувати учнів, збудивши в них інтерес до особистостей самого предмета; уміло варіює форми і методи навчання. Міцні, ґрутовні знання учнів поєднуються з високою пізнавальною активністю і сформованими навичками	(мисливську) активність, пошукову діяльність. Уміє ясно й чітко викласти навчальний матеріал; уважний до рівня знань усіх учнів. Інтерес до навчального предмета в учнів поєднується з міцними знаннями і сформованими навичками
3. Робота з розвитку в учнів загально-навчальних вмінь і навичок	Прагне до формування навичок раціональної організації праці	Цілеспрямовано й професійно формує в учнів уміння й навички раціональної організації навчальної праці (самоконтроль у навчанні, раціональне планування навчальної праці, належний темп читання, письма, обчислень).	Дотримується єдиних вимог щодо усного і писемного мовлення: оформлення письмових робіт учнів у зошитах, щоденниках (грамотність, акуратність, каліграфія)
4.Рівень навченості учнів	Забезпечує стійкий позитивний результат, ретельно вивчає критерії оцінювання, користується ними на практиці; об'єктивний в оцінюванні знань учнів	Учні демонструють знання теоретичних і практичних основ предмета; показують хороші результати за наслідками зрізів, перевірних робіт, екзаменів	Учні реалізують свої інтелектуальні можливості чи близькі до цього; добре сприймають, засвоюють і відтворюють пройдений навчальний матеріал, демонструють глибокі, міцні знання теорії й навички розв'язування практичних завдань, здатні включитися в самостійний пізнавальний пошук

III. Комунікативна культура

Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
1.Комуникативні й організаторські здібності	Прагне до контактів з людьми. Не обмежує коло знайомих; відстоює власну думку; планує свою роботу, проте	Швидко знаходить друзів, постійно прагне розширити коло своїх знайомих; допомагає близьким, друзям; проявляє	Відчуває потребу в комунікативній і організаторській діяльності; швидко орієнтується в складних ситуаціях;

	потенціал його нахилів не вирізняється високою стійкістю	ініціативу в спілкуванні; із задоволенням бере участь в організації громадських заходів; здатний прийняти самостійне рішення в складній ситуації. Усе виконує за внутрішнім переконанням, а не з примусу. Наполегливий у діяльності, яка його приваблює	невимушено почувається в новому колективі; ініціативний, у важких випадках віддає перевагу самостійним рішенням; відстоює власну думку й домагається її прийняття. Шукає такі справи, які б задовольнили його потребу в комунікації та організаторській діяльності
2. Здатність до співпраці з учнями	Володіє відомими в педагогіці прийомами переконливого впливу, але використовує їх без аналізу ситуації	Обговорює й аналізує ситуації разом з учнями і залишає за ними право приймати власні рішення. Уміє сформувати громадську позицію учня, його реальну соціальну поведінку й вчинки, світогляд і ставлення до учня, а також готовність до подальших виховних впливів учителя	Веде постійний пошук нових прийомів переконливого впливу й передбачає їх можливе використання в спілкуванні. Виховує вміння толерантно ставитися До чужих поглядів. Уміє обґрунтовано користуватися поєднанням методів навчання й виховання, що дає змогу досягти хороших результатів при оптимальному докладанні розумових, вольових та емоційних зусиль учителя й учнів
3. Готовність до співпраці з колегами	Володіє адаптивним стилем поведінки, педагогічного спілкування; намагається створити навколо себе доброчесну обстановку співпраці з колегами	Намагається вибрати стосовно кожного з колег такий спосіб поведінки, де найкраще поєднується індивідуальний підхід з утвердженням колективістських принципів моралі	Неухильно дотримується професійної етики спілкування; у будь-якій ситуації координує свої дії з колегами
4. Готовність до співпраці з батьками	Визначає педагогічні завдання з урахуванням особливостей дітей і потреб сім'ї,	Залучає батьків до діяльності; спрямованої на створення умов, сприятливих для розвитку їхніх дітей;	Налагоджує контакт із сім'єю не тільки тоді, коли потрібна допомога батьків, а постійно, домагаючись

	систематично співпрацює з батьками	формує в батьків позитивне ставлення до оволодіння знаннями педагогіки й психології	відвертості, взаєморозуміння, чуйності
5.Педагогічний такт	Володіє педагогічним тактом, а деякі його порушення не позначаються негативно на стосунках з учнями .	Стосунки з дітьми буде на довірі, повазі, вимогливості, справедливості	
6.Педагогічна культура	Знає елементарні вимоги до мови, специфіку інтонацій у мовленні, темпу мовлення дотримується не завжди	Уміє чітко й логічно висловлювати думки в усній, письмовій та графічній формі. Має багатий словниковий запас, добру дикцію, правильну інтонацію	Досконало володіє своєю мовою, словом, професійною термінологією
7.Створення комфорtnого мікроклімату	Глибоко вірить у великі можливості кожного учня. Створює сприятливий морально-психологічний клімат дляожної дитини	Наполегливо формує моральні уявлення, поняття учнів, виховує почуття гуманності, співчуття, жалю, чуйності. Створює умови для розвитку талантів, розумових і фізичних здібностей, загальної культури особистості	Сприяє пошуку, відбору і творчому розвиткові обдарованих дітей

Прошито, пронумеровано
та скріплено печаткою

23 (двадцять три) аркуші/в

Директор ХЛ № 15

О.А.Коршак

